

BEVÁNDORLÁS

Bevándorló az a személy, aki letelepedési vagy hosszú távú tartózkodási szándékkal érkezik külföldi lakóhelyéről Magyarországra. **Bevándorló magyar állampolgár** az a személy, aki magyar állampolgársággal rendelkezve érkezik külföldi lakóhelyéről Magyarországra, függetlenül attól, hogy korábban élt-e itt (tehát visszavándorló) vagy sem.

Amennyiben a bevándorló személy nem rendelkezik magyar állampolgársággal, az országba lépve tartózkodási vagy letelepedési engedélyért kell folyamodnia. Ha ezt megtette, a statisztikai adatokban **bevándorló külföldi állampolgár**ként jelenik meg.

Az adott évben az országba érkező bevándorlók számának és a népesség évközepeinek ismeretében kiszámítható a **nyers bevándorlási arányszám** (vagy ráta), amely a bevándorlók arányát adja meg. A nyers bevándorlási rátát általában 1000 lakosra vetítve adják meg. A vizsgálati témától függően számítható az összes bevándorlóra, de számítható külön is, a csak hazai vagy csak külföldi állampolgárok vándorlását figyelembe véve is. A nyers bevándorlási arányszám számítási módszerével megegyező módon számolható a nyers kivándorlási arányszám is (lásd ott).

Számítási példa: nyers bevándorlási arányszám

$$\frac{\text{Bevándorló külföldi állampolgárok száma}}{\text{Évközepe népesség}} \times 1000 = \frac{20\,339}{9\,920\,36} \times 1000 = 2,05$$

2012-ben Magyarországon a bevándorlók 1000 lakosra vetített aránya 2,05 volt. Európán belül ez az érték meglehetősen alacsonynak számít, az Európai Unióban az Eurostat adatai szerint ehhez hasonló vagy ennél alacsonyabb érték csupán néhány volt szocialista országban és Portugáliában tapasztalható.

MENEKÜLT

A menedékkérők, menekültek és bevándorlók külön csoportok, fogalmak, amelyeket nem (lenne) szabad összekeverni. A köznyelvben menekültnek azt a külföldi állampolgárt vagy hontalan személyt nevezik, aki vallási, faji, politikai okokból vagy valamely nemzetiséghez, meghatározott társadalmi csoporthoz tartozása miatti üldöztetése – vagy az üldöztetéstől való megalapozott félelme – miatt hagyta el állampolgárság szerinti országát vagy korábbi lakóhelyét.

Az egy adott országba érkező menekülők, ha a hivatalok látókörébe kerülnek és kérelmezik a menekült státuszt, **menedékkérővé** válnak.

A menedékkérők egy részének (az utóbbi években igen ritkán) elismerik **menekült státuszát**. Amennyiben a menedékkérő nem kapja meg a menekült státuszt, de a kérelme nem kerül teljes elutasításra, **oltalmazott státuszt**, vagy **befogadott státuszt** kaphat. Míg a menekült és az oltalmazott státusz a magyar állampolgárokéval közel megegyező jogokat biztosít, a befogadott státusz csupán a tartózkodást engedélyezi, egyéb jogokkal nem jár.

Kivételes esetben, mikor bevándorlók nagy csoportja kénytelen elhagyni hazáját – fegyveres konfliktus, polgárháború, etnikai összecsapás vagy az emberi jogok durva megsértése miatt –, az országban tömegesen megjelenő menekültek csoportjai menedékes státuszt kaphatnak, melynek időtartamát a mindenkori országgyűlés határozza meg.

Azok a menekültek, akik nem kerülnek a hivatalok látókörébe, de tartósan, letelepedési szándékkal tartózkodnak Magyarországon, az illegális bevándorlók bővebb csoportjába tartoznak.

Táblázat: A menekültügyi statisztika alapadatai

	Menedékkérők száma	Menekült státuszt kapott személyek száma	Oltalmazott státuszt kapott személyek száma	Befogadott státuszt kapott személyek
2008	3118	160	88	42
2009	4672	177	64	156
2010	2104	83	132	58
2011	1693	52	139	14
2012	2157	87	328	47
2013	18 900	198	217	4

Számos országból érkeznek menekültek Magyarországra, de sok esetben folyamodnak menekült státuszért magyar állampolgárok is külföldön. 2011-ben és 2012-ben több Magyarországról menekülő személy kért menedéket külföldön, mint fordítva, 2013 óta viszont nagyon megnőtt a magyarországi menedékkérők száma. A külföldön menedéket kérő magyar polgárok egyik fontos célországa Kanada (2011-ben 4450 magyarországi menedékkérő). A menekült státuszt csak kisebb részük kapta meg.